

งานประชุม หนึ่ง ทศวรรษ Chair Professor

15-17 พฤษภาคม 2557

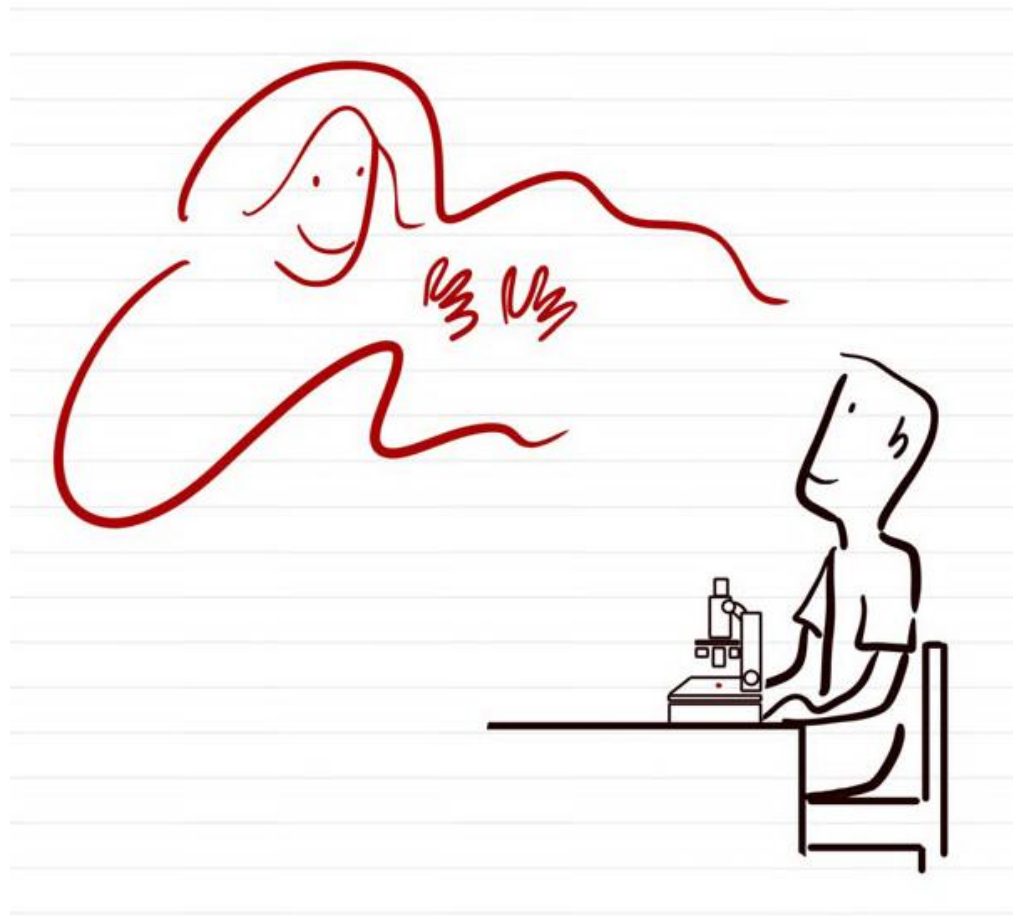
ณ สวทช. ปทุมธานี และ The Regent Cha Am Beach Resort จ.เพชรบุรี

บทบาทนักวิจัยในการสร้าง อนาคตประเทศ

ยงยุทธ ยุทธวงศ์

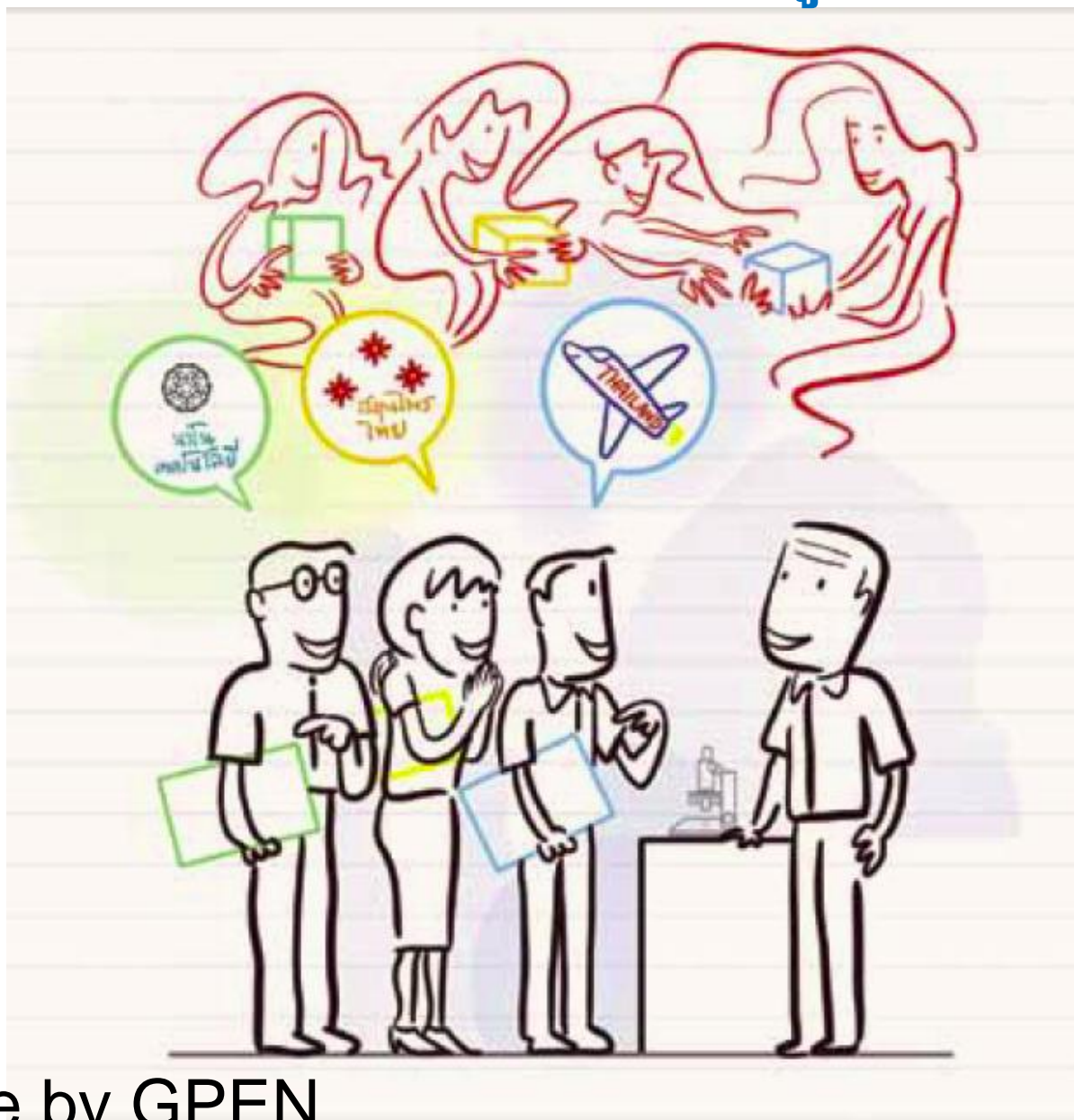
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งชาติ

นักวิจัยที่ดีย่อมมีจินตนาการอันภาคภูมิใจ

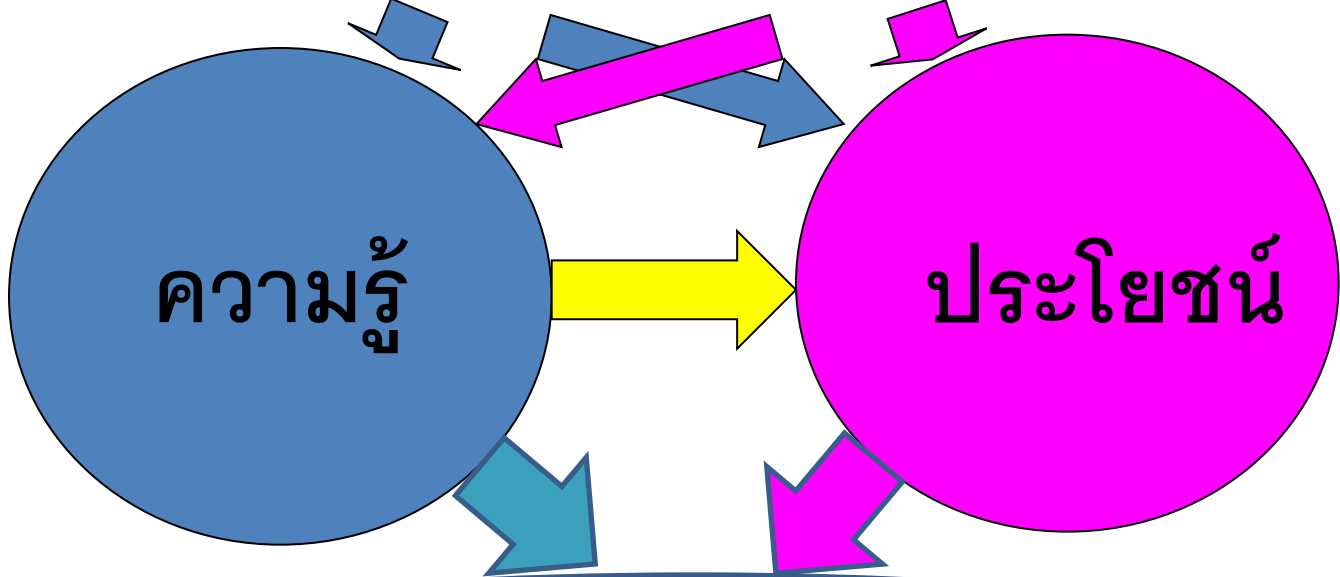
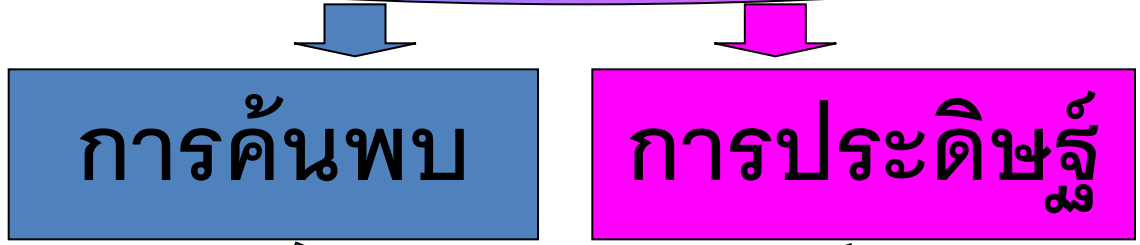

Picture by GPEN

และช่วยส่งผลจากการวิจัยของตนสู่สังคมเพื่อใช้ประโยชน์

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นวัตกรรมสู่สังคม

Jason and the Argonauts

The Argo.
By Lorenzo Costa

Homer's Odyssey

Mosaic from A .D. 300

<http://www.mythencyclopedia.com>

Zheng He (1371-1433)

เจิ้งเหอ

แม่ทัพเรือจีนมุสลิม

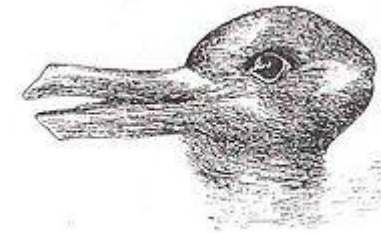
ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ก้าวหน้าแบบขั้นบันไดเวียน

- ทีละขั้น (incremental)
- ก้าวกระโดด (jump)

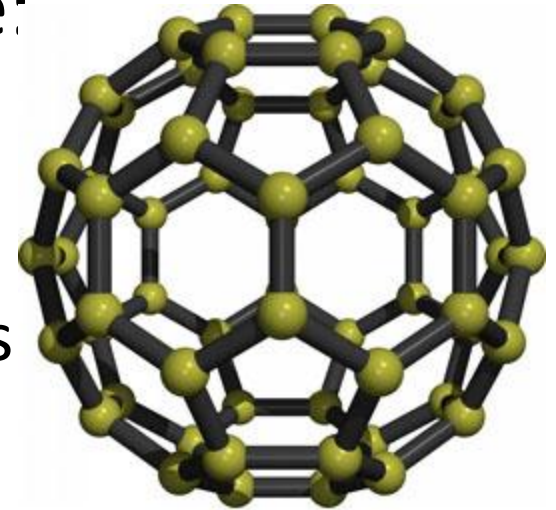
Vatican Museum
Gothereguide.com

Thomas Kuhn:
การก้าวกระโดดโดย
การเปลี่ยนกระบวนทัศน์
(paradigm change)

Paradigm change is like tsunami

- “Once in a life time”
- Important landmarks in our lifetime:
  - The human and other genomes
  - Synthetic life and systems biology
  - Fullerenes, graphenes, nanostructures
  - High-temperature superconductivity
  - Computing and information technology
  - Superstring and M-Theory (Theory of Everything)

Molecular structure of Carbon 60 (C60) fullerene

Some Global Grand Challenges

- Healthy aging.
- “Neglected” diseases.
- Chronic, non-infectious diseases.
- Chemicals with no or little adverse effect on the environment.
- Energy (renewable, new) and energy conservation.
- Climate and environmental sciences.
- Biodiversity

โครงการทุนนักวิจัยแกนนำ Research Chair Grant

ปัญหาในระดับชาติมีตัวอย่างจากโครงการวิจัยของนักวิจัยแกนนำ และกลุ่มวิจัย
อื่นๆ ที่ทำการวิจัยระดับใหญ่ เช่น **NSTDA Chair** เมธีวิจัยอาวุโส สกว. ฯลฯ

- การเกษตร
- ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- วัสดุ
- การแพทย์ ฯลฯ

บทบาทของนักวิจัยไทย

- วิจัยเริ่มและติดตามการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ
  - ระดับโลก
  - ระดับประเทศ
- ชี้แนวทางนำมาใช้ประโยชน์
- ร่วมมือกับผู้ประกอบการ หรือรัฐ ในการนำผลของการวิจัยมาใช้ประโยชน์

ภาพใหญ่: ห้าทศวรรษของการวิจัยในประเทศไทย

- 2501-2510 (ทศวรรษที่หนึ่ง)
บรรยากาศวิชาการเริ่มแจ่มใส
- 2511-2520 (ทศวรรษที่สอง)
การวิจัยเริ่มต้น
- 2521-2530 (ทศวรรษที่สาม)
เริ่มมีระบบสนับสนุนการวิจัยที่สมจริง
- 2530-2539 (ทศวรรษที่สี่)
หา "ความหมาย" ของการวิจัย
- 2540-2549 (ทศวรรษที่ห้า)
เริ่มสร้าง "นักวิจัยอาชีพ"

ภาพใหญ่: ทศวรรษที่หก(2551-2560)

วท. ท่ามกลางความผันผวนของ เศรษฐกิจและการเมือง

- การเมืองไทยไม่ลงตัว
  - กระแสประชาธิปไตยที่ดีความหมายต่างกัน
  - ผู้นำการเมืองไม่เห็นความสำคัญของการวิจัย
- เศรษฐกิจรุ่งและร่วง
  - เศรษฐกิจเอเชียโดยทั่วไปรุ่งโรจน์
  - เศรษฐกิจไทยเคยรุ่งแต่กำลังร่วงลงจากความขัดแย้งทางการเมือง
- การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย
  - ภาครัฐให้คำสัญญา แต่ยังขาดการดำเนินงานจริงจัง
  - ภาคเอกชนพัฒนาเทคโนโลยีเองมากขึ้น

ทุนโครงการวิจัยขนาดใหญ่

- ให้กลุ่มวิจัยที่มีนักวิจัยผู้นำและทีมงาน
- หัวข้อตามความชำนาญของกลุ่มวิจัย แต่สังคมมีความต้องการด้วย
- การสนับสนุนเพียงพอสำหรับทีมงานประมาณ **10** คน
- ระยะเวลา **3-5** ปี

ทุนโครงการวิจัยขนาดใหญ่

- สวทช. (นักวิจัยอาวุโส และทุนพัฒนาวิชาชีพนักวิจัย 2537)
- สกว. (เมธีวิจัยอาวุโส 2538)
- สวทช. (ทุนส่งเสริมกลุ่มนักวิจัยอาชีพ 2544)
- สวทช. ร่วมกับมูลนิธิทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (NSTDA Chair Professor 2552)
- สวทช. (นักวิจัยแกนนำ 2552)
- สวทช. ร่วมกับ ปตท. (อยู่ระหว่างการวางแผน)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
จัดแถลงข่าว

เรื่อง
"การส่งเสริมวิชาชีพนักวิจัย"

28 มิถุนายน 2537

ทุนนักวิจัยอาวุโส/พัฒนาวิชาชีพนักวิจัยรุ่นแรก

ทุนนักวิจัยอาวุโส

- ศ. ดร. ยอดหทัย เทพธรานนท์ ม. มหิดล เคมีสังเคราะห์
- ศ. ดร. สถิตย์ สิริสิงห์ ม. มหิดล ชุมตรวจโรคเขตร้อน
- ศ. สุรพล อิศรไกรศีล ม. มหิดล การปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิด
- ศ. ดร. สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว จุฬาฯ เซลล์แสงอาทิตย์
- ศ. ดร. วัลลภ สุรกำพลธร สจล. มอสมทเทคโนโลยี

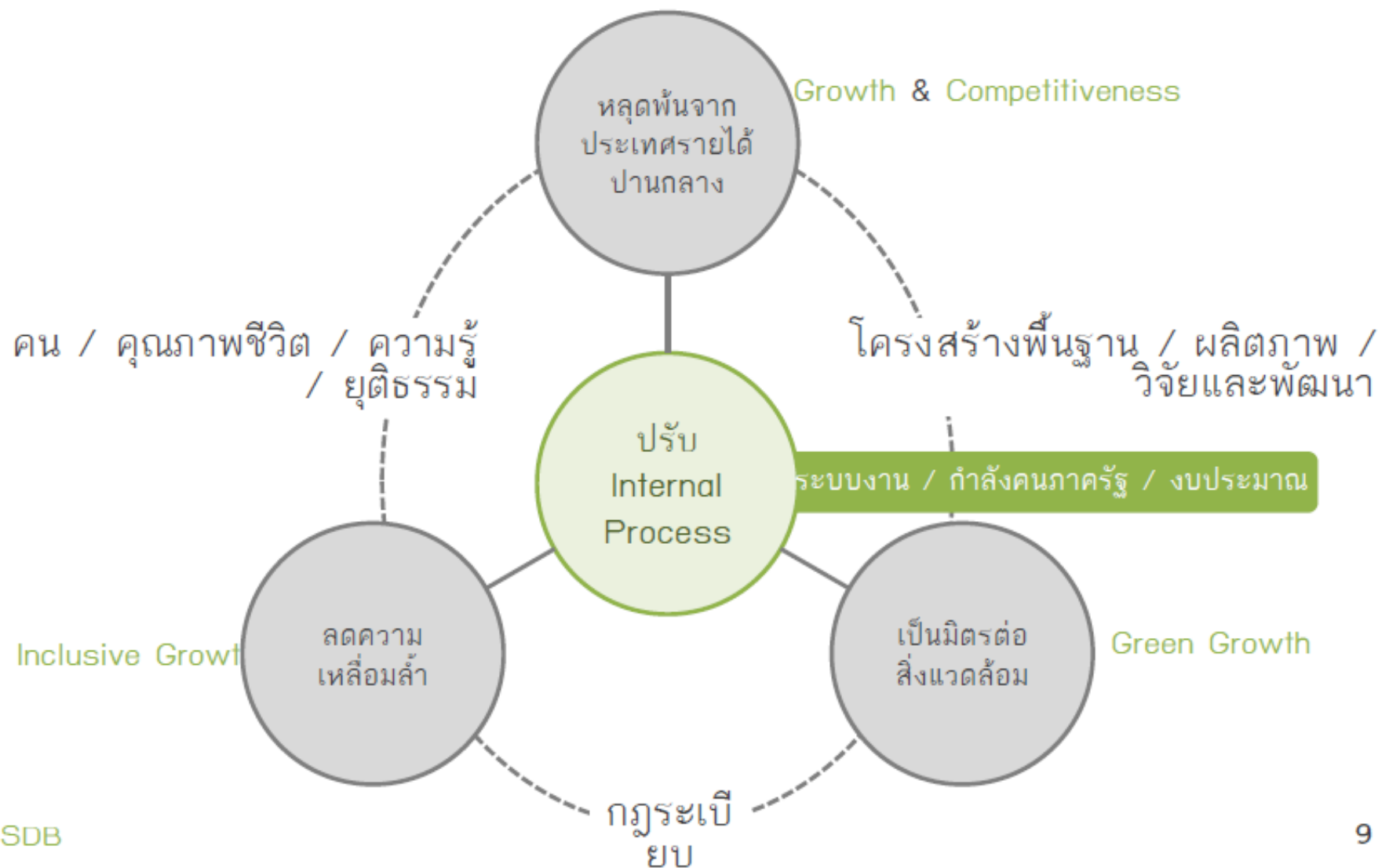

รางวัลพัฒนาวิชาชีพนักวิจัย

- ศ. พญ. จันทรา เหล่าถาวร ม. มหิดล เกษัตริย์วิทยาต้านมาลาเรีย
- รศ. ดร. จิระพันธ์ กริ่งไกร จุฬาฯ เมตาบอลิสมในมาลาเรีย
- ผศ. นพ. สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ชุมตรวจโรคไวรัสตับอักเสบบ
- ผศ. ดร. คุณิต เครื่องงาม จุฬาฯ ไคโอคเปล่งแสงฟิล์มบาง
- ผศ. ดร. โมไนย ไกรฤกษ์ สจล. สายอากาศสล็อตอาร์เรย์ทรงกลม

COUNTRY STRATEGY

NEW GROWTH MODEL สร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน

Inclusive growth

ลดความเหลื่อมล้ำ

- **Inclusive innovation** นวัตกรรมเพื่ออาชีพและความเป็นอยู่ที่ดี
  - ตัวอย่างที่ผ่านมา เช่น ตู๊กตูก อีแต่น ไก่วิเชียรบุรี
- **Quality of life** คุณภาพชีวิต
  - ขจัดโรคสำคัญ เช่น พยาธิใบไม้ในตับ มาลาเรีย
  - การดูแลคนสูงอายุ คนพิการ
- **Saving lives** ช่วยชีวิต
  - ป้องกันและแก้ภัยจากยาเสพติด

Growth and competitiveness

หลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง

- **Income-generation from innovation** สร้างรายได้จากนวัตกรรม
  - นวัตกรรมที่ไม่มีหุบเขามรณะ
  - การข้ามหุบเขามรณะของนวัตกรรมทั่วไป
- **Value-added based on natural competitiveness** สร้างมูลค่าเพิ่มจากจุดแข็ง
  - medical hub
  - food processing

Green growth

เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- **Alternative energy** พลังงานทางเลือก
- **Green manufacturing** การผลิตเขียว
- **Garbage disposal** การกำจัดขยะ

แนวคิด Grand Challenges

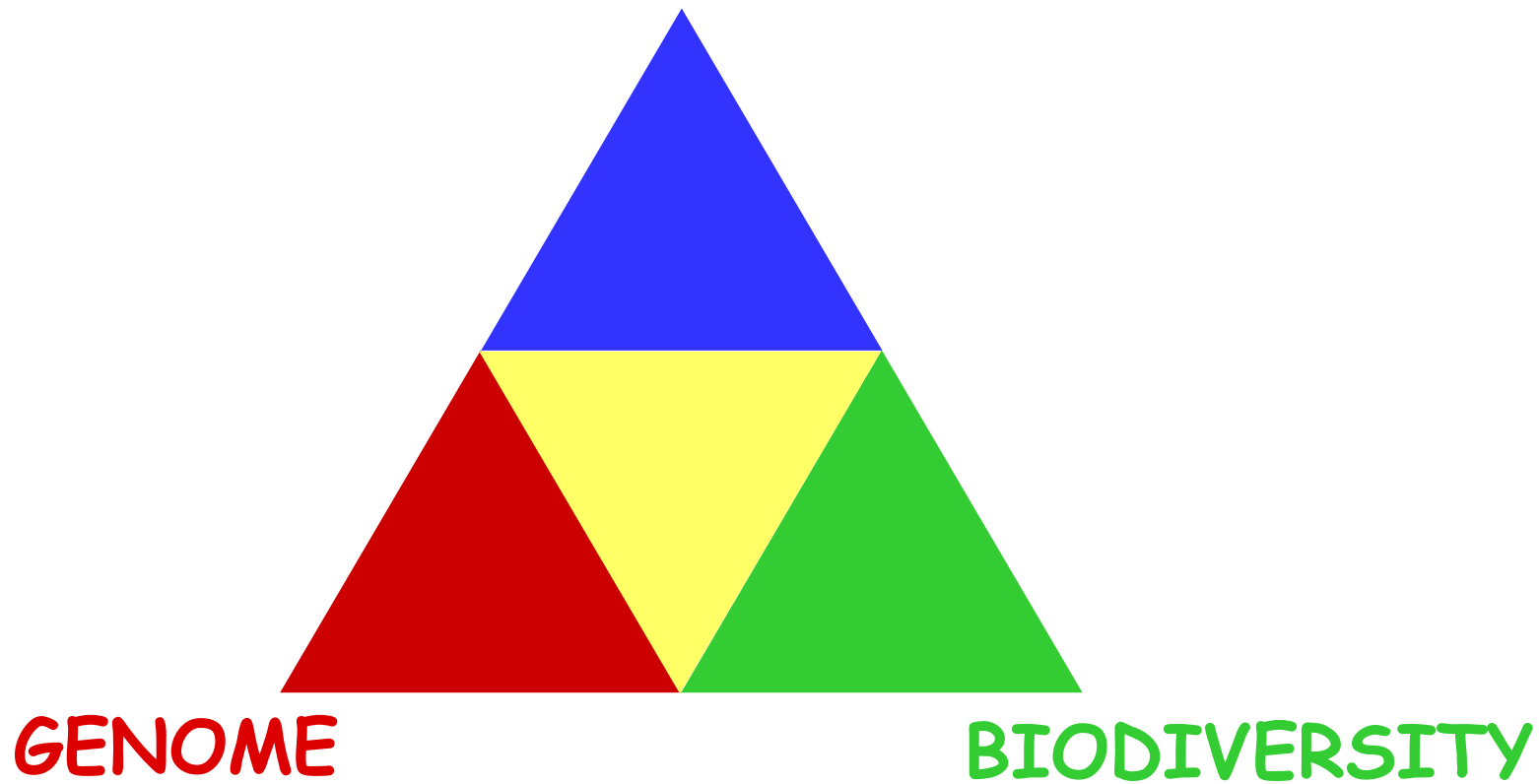
- Specific critical barriers that, if removed, would help solve an important problem, with global impact.
- The first grand challenge was introduced over a century ago by **David Hilbert**:
  - 23 challenges in mathematics. Nearly, but not all, solved.
  - Inspired a generation of mathematicians.
- **Grand Challenges in Global Health** (2004, Bill and Melinda Gates Foundation)
- **Grand Challenges Canada** (2009, Canadian Government)
- **Grand Challenges Brazil/Israel/South Africa/ASEAN(?)**

แนวคิด Grand Challenges Thailand

- เรื่องใหญ่ที่เป็นปัญหาในการพัฒนา
- เรื่องที่มีอุปสรรคหลัก (major roadblock) ที่ขัดขวางการแก้ปัญหา
  - ยังขาดความรู้
  - ยังขาดเทคโนโลยี
  - ยังขาดกลไกดำเนินงาน
- สามารถตอบการทำนายได้ด้วยการวิจัยและพัฒนา

ตัวอย่างความร่วมมือระหว่าง สกว. กับ สวทช.

APPLICATIONS
(เช่น Thailand Tropical Diseases)

แนวทางพัฒนา Grand Challenges Thailand

- ตั้งเครือข่าย Grand Challenges Thailand
- จัดทำนโยบาย เป้าหมาย และโครงการหลัก (นโยบายรวม โครงการตามความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน)
- จัดรวมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ
- ปรึกษาหารือหาแนวทางในระดับชาติ และกับเครือข่าย Grand Challenges นานาชาติ
- จัดทำโครงสร้างและกลไกการพัฒนาโครงการหลักและโครงการย่อย
- จัดโครงสร้างการบริหาร (“อิสระ โดยประสาน”)
- ดำเนินโครงการ
- ประเมินผล (โครงการย่อยโดยแต่ละหน่วยงาน ภาพรวมโดยเครือข่าย)

แนวทางพัฒนา Grand Challenges Thailand

- ตั้ง**เครือข่าย Grand Challenges Thailand**
- จัดทำนโยบาย เป้าหมาย และโครงการหลัก (นโยบายรวม โครงการตามความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน)
- จัดรวมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ
- ปรึกษาหารือหาแนวทางในระดับชาติ และกับ**เครือข่าย Grand Challenges** นานาชาติ
- จัดทำโครงสร้างและกลไกการพัฒนาโครงการหลักและโครงการย่อย
- จัดโครงสร้างการบริหาร ("**อิสระ โดยประสาน**")
- ดำเนินโครงการ
- ประเมินผล (โครงการย่อยโดยแต่ละหน่วยงาน ภาพรวมโดย**เครือข่าย**)

ตัวอย่างโครงการ : เรื่องใหญ่ที่ท้าทายไทย

Grand Challenges Thailand

- สุขภาพคนไทย
- ความหลากหลายและทรัพยากรชีวภาพเพื่อสุขภาพ
(Biodiversity and Bioresources for Health)
  - เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม — อนุรักษ์ เก็บรวบรวม จัดระบบข้อมูล การใช้อย่างยั่งยืน
  - ลดความเหลื่อมล้ำ - นำมาใช้ในระดับชุมชน เช่น สมุนไพร
  - ช่วยให้หลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง - นำมาใช้ในระดับอุตสาหกรรม เช่น การพัฒนายาจากสารธรรมชาติ
- ๖ ส. + ๑ ว. ต่างมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกันในเรื่องนี้

ตัวอย่างอื่น

•Healthy Aging

Stem cells

เครื่องมือช่วย เช่น ข้อเข่าเทียม เครื่องช่วยฟัง เครื่องช่วยสายตา

•Healthy Child

Saving lives at birth (with Grand Challenges Canada)

Saving brains (with Grand Challenges Canada)

•โรคข้ามพรมแดน (มาลาเรีย ไข้เลือดออก ยาเสพติดต่างๆ)

•“ปัจจัยสี่” ที่ยังต้องพัฒนา (อาหาร ยารักษาโรค)

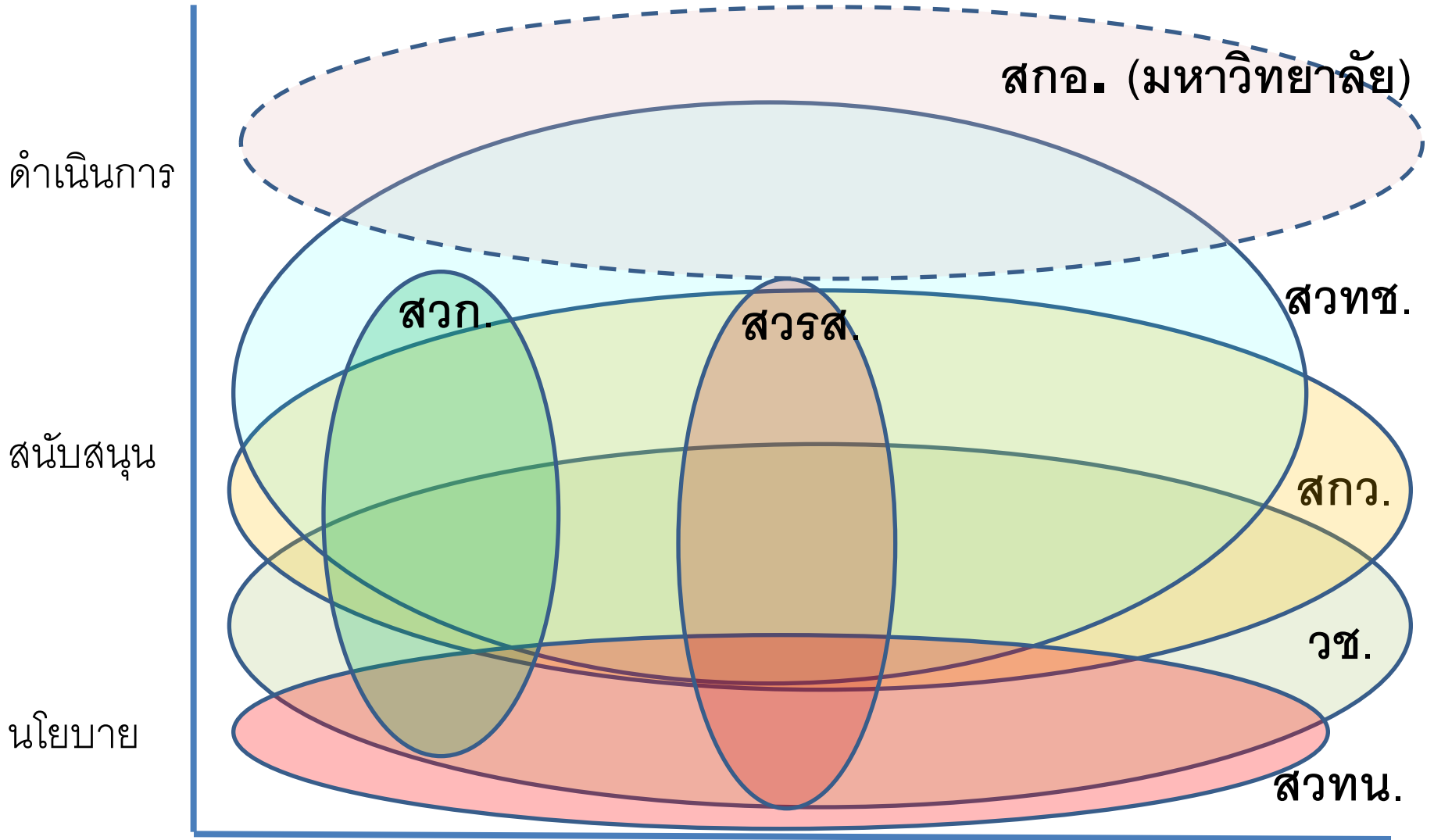
UK Newton: Partner Country Scientist Fund

- In December, 2013, the UK launched the Emerging Powers Research and Innovation Fund, with £ 375 million over 5 years, to be spent with emerging powers including Thailand.
- The Fund will cover three broad areas of activity: people building (30%), programmes (40%) and translation (30%), and will support projects across agreed priority areas.
- Matching is required from the Thailand side, which can include relevant public and private partners.

Thailand King Mongkut: Thailand's response to UK Newton

- NSTDA will join the initiative, and will engage partners including TRF, STI and eventually National Research Management System (คณปช.).
- Priority areas should cover those with high socioeconomic impact for Thailand such as food, energy and health.
- Governed by a Committee appointed by NSTDA, with representatives from other suitable agencies.

ขอบเขตงานของ ๖ ส. + ๑ ว.

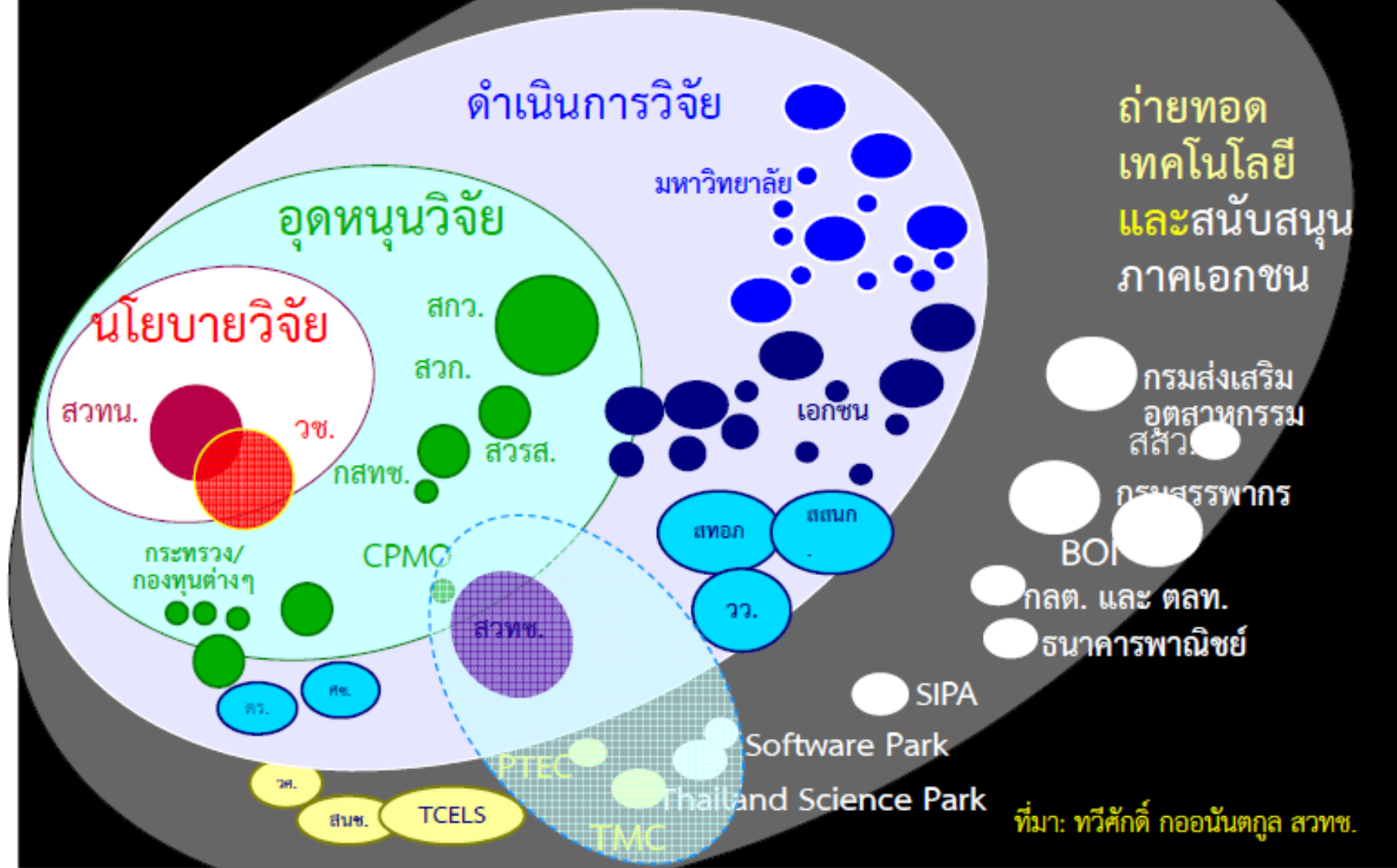

วิทยาศาสตร์ เกษตร วิศวกรรม สาธารณสุข สังคม ท้องถิ่น/ชุมชน อุตสาหกรรม อื่นๆ

ต้นน้ำ

กลางน้ำ

ระบบนวัตกรรมของประเทศไทยวันนี้

Jason and the Argonauts

The Argo.
By Lorenzo Costa

Homer's Odyssey

Mosaic from A .D. 300

<http://www.mythencyclopedia.com>

“ฉันจึงมาหาความหมาย...”

สังคมที่น่าอยู่?

ระบบการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ
การศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยี

การศึกษา

ประชาธิปไตย

14 ตุลาคม 2516

ปัจจุบัน

ประเด็นหลักในอนาคตของ วท. ในสังคมไทย

- **ปัญญา** วท. เพื่อความรู้ ความเข้าใจและ
ความสามารถ
- **ทรัพย์สินสมบัติ** นำผลของ วท. ไปใช้ให้เกิด
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
- **ธรรมาภิบาล** นำ วท. ไปช่วยให้เกิดความ
เป็นธรรม ความสงบสุข ความปรองดองสมานฉันท์
และความเจริญก้าวหน้าของสังคม

บทบาทนักวิจัย – นำจินตนาการสู่ความเป็นจริง เพื่อตอบสนองประเด็นหลักของสังคม

Picture by GPEN